

Országos Atomenergia Hivatal

A sugárvédelmi engedélyezési eljárás tervezett egyszerűsítése

Dr. Stefánka Zsolt,
Császár Viktória, Windisch Gábor

Sugárforrás Felügyeleti Főosztály
Országos Atomenergia Hivatal

Országos Atomenergia Hivatal

Sugárvédelmi hatósági felügyelet fejlődése

- 2016-ig decentralizált hatósági felügyelet (OTH, „decentrumok”, OSSKI, OAH)
 - COUNCIL DIRECTIVE 2013/59/EURATOM implementáció (határidő: 2018. február)
 - NAÜ IRRS misszió 2015-ben
- 2016-tól strukturális és funkcionális változások a felügyeletben (2015. évi VII. Tv., 487/2015 Korm rendelet,...)
- 2022-től OAH önálló szabályozó szerv (2/2022 OAH rendelet)

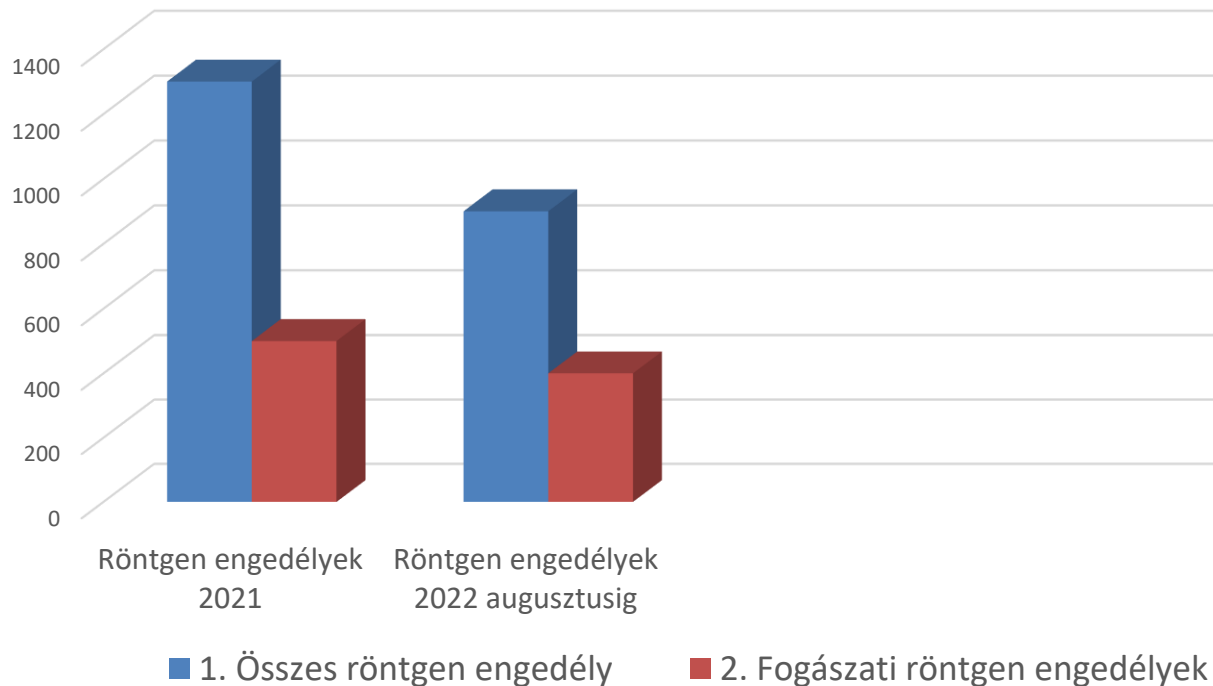

Engedélyezési eljárások tapasztalatai

	Határozat	Végzés
2018-ban	1040	858
2019-ben	1196	913
2020-ban	1171	821
2021-ben	1239	1004

- A hiánypótlásra felszólító végzések száma érdemben nem csökken, bár a jogszabály jelentős mértékben nem változott az elmúlt 4 évben
- A beérkező kérelmek és dokumentumok szakmai minősége nem javul

Engedélyezési eljárások tapasztalatai

- Az engedélyezési eljárások jelentős részét az alacsony kockázatú munkahelyek teszik ki.

Országos Atomenergia Hivatal

Jelenlegi engedélyezési eljárások

Az Svr. 7. és 8. melléklete valamennyi munkahelyre vonatkozóan egységes követelményeket határoz meg a Sugárvédelmi Leírásra (SL) és a Munkahelyi Sugárvédelmi Szabályzatra (MSSZ).

Röntgenberendezésekre vonatkozóan

- 7. melléklet: 26 pont 3 szintű listában.
- 8. melléklet: 77 pont 5 szintű listában.

→ Gyakran „túlírt” SL és MSSZ - kontraproduktív

Egyszerűsített engedélyezési eljárás

Berendezések köre:

- Alacsony kockázatú röntgenberendezések
- Fogorvosi röntgenberendezések
- Csontsűrűség-vizsgáló röntgenberendezések

Az egyszerűsített eljárás opcionális, az ügyfél kérheti a „normál” engedélyezési eljárás lefolytatását.

Alacsony kockázatú röntgenberendezések

Az egyszerűsítést lehetővé teszi:

- A berendezések elhelyezésére előírás vagy követelmény nincs.
- A munkavállalók lakossági dóziskorlátokat meghaladó sugárterhelése nem várható.

Pl.: csomagvizsgáló berendezések, zártkabinos finomszerkezet vizsgáló berendezések.

Alacsony kockázatú röntgenberendezések

Eljárás egyszerűsítése:

- Részletes SL helyett az üzemeltetésre vonatkozó adatszolgáltatás.
- Egyedi MSSZ készítése helyett nyilatkozat előre elkészített, letölthető MSSZ alkalmazásáról.

Fogorvosi és csontsűrűség- vizsgáló röntgenberendezések

Az egyszerűsítést lehetővé teszi:

- A berendezések elhelyezésére vonatkozó követelményeket az MSZ 824:2017 nagyon pontosan meghatározza, és ezek a követelmények egyszerűen teljesíthetők.
- Az alkalmazott technológia az engedélyező hatóság által pontosan ismert.
- A dolgozók várható sugárterhelése szabályos üzemeltetés esetében jól behatárolható.

Fogorvosi és csontsűrűség- vizsgáló röntgenberendezések

Eljárás egyszerűsítése:

- Részletes SL helyett az MSZ 824:2017 előírásainak teljesítését bemutató adatlap.
- Egyedi MSSZ készítése helyett nyilatkozat a jogszabály mellékletében található MSSZ alkalmazásáról.

Országos Atomenergia Hivatal

Jogszabáymódosítás folyamata

- Szövegjavaslat kidolgozása és OAH belső szakmai egyeztetések
- OAH jogi szakterület előzetes véleményezés és módosítási javaslatok beépítése
- ELFT Sugárvédelmi Szakosztály vezetésnek véleményezésre elküldés
- OAH belső szakmai egyeztetés a vélemény alapján
- Végleges javaslat átadása az OAH jogi szakterületnek
- Szövegjavaslat és indoklás OAH elnöke általi jóváhagyása
- Megküldés a Európai Bizottság részére (3 hónap)
- A jogalkotásról 2010. évi CXXX. törvény szerinti IM véleményezés
- Megjelenés a Magyar Közlönyben

Országos Atomenergia Hivatal

Példák a módosításokra

c) a 7. melléklet 1. táblázata szerinti adatlapot.

(2a) Az 55. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti engedély iránti kérelemhez az I. és II. sugárvédelmi kategóriába tartozó berendezések esetén csatolni kell:

a) a 7. melléklet szerinti Sugárvédelmi Leírást,

b) a 8. melléklet szerinti MSSZ-t,

c) minden üzemeltetni kívánt berendezésre vonatkozó, 11. melléklet szerinti adatlapot,

d) a 7. melléklet 2. táblázata szerinti adatlapot.

(2b) Az 55. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti engedély iránti kérelemhez a III. sugárvédelmi kategóriába tartozó berendezések esetén csatolni kell:

a) a 7. melléklet szerinti Sugárvédelmi Leírást, vagy a 13. melléklet szerinti adatlapot,

b) a 8. melléklet szerinti MSSZ-t, vagy a 14. melléklet szerinti MSSZ-t,

c) minden üzemeltetni kívánt berendezésre vonatkozó, 11. melléklet szerinti adatlapot,;

d) a 7. melléklet 2. táblázata szerinti adatlapot.

(2c) Az 55. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti engedély iránti kérelemhez a IV. sugárvédelmi kategóriába tartozó berendezések esetén csatolni kell:

a) a 7. melléklet szerinti Sugárvédelmi Leírást,

b) a 8. melléklet szerinti MSSZ-t, vagy a 15. melléklet szerinti MSSZ-t,

c) minden üzemeltetni kívánt berendezésre vonatkozó, 11. melléklet szerinti adatlapot,

d) a 7. melléklet 2. táblázata szerinti adatlapot

Példák a módosításokra

5. melléklet a [10/2022. \(V. 1.\) OAH. rendelethez](#)

Ionizáló sugárzást létrehozó berendezések sugárvédelmi besorolása

	A Munkahely	B I. kategória	C II. kategória	D III. kategória	E IV. kategória
1.	Orvosi és állatorvosi diagnosztikai és röntgenterápiás berendezések orvosi, valamint oktatási, kutatási célú alkalmazása	Röntgenterápiás berendezések	Röntgendiagnosztika (Panoráma, cephalometria, felvételi, átvilágító, angiográfiás röntgenberendezések, tomográfiás képalkotók, Hibrid vizsgálók	Intraorális röntgenberendezés (Fogászati röntgenberendezés (intraorális panoráma, CBCT, cephalometria), Csontsűrűség-vizsgáló	
3.	-	Röntgenterápiás berendezések	Röntgendiagnosztika (Panoráma, cephalometria, felvételi, átvilágító, angiográfiás röntgenberendezések, tomográfiás képalkotók) Hibrid vizsgálók	- Csontsűrűségmérő	
4.	-	-	Durvaszerkezeti ipari röntgen	-	
54.	Röntgensugárzást alkalmazó átvilágító ipari munkahelyek	-	Közúti és vasúti rakomány átvilágító berendezések, Hordozható átvilágító berendezések	- Röntgensugaras ipari mérő, szabályozó berendezések Kábitószer, robbanóanyag kereső berendezések	Röntgensugaras ipari mérő, szabályozó berendezések Kábitószer, robbanóanyag kereső berendezések
65.	Biztonságtechnikai alkalmazások	-	-	- Telepített és hordozható csomagvizsgálók	Telepített és hordozható csomagvizsgálók
7.	-	-	-	-	
86.	Ipari radiográfiai munkahelyek	Helyszíni radiográfia	Laboratóriumi röntgen-radiográfia	Röntgensugaras anyag- és finomszerkezet vizsgáló	Röntgensugaras anyag- és finomszerkezet vizsgáló
97.	Anyag- és finomszerkezet vizsgáló munkahelyek	-	-	-	
108.	Gyorsító berendezést alkalmazó munkahelyek	Orvosi terápia, ipari, mezőgazdasági technológia, kutatás, oktatás	-	-	
11.	-	-	-	-	

Adatlap az ionizáló sugárzást létrehozó berendezések üzemeltetéséhez

1. Röntgenberendezés üzemeltetésére szolgáló helyiség bemutatása (helyiségenként)

<u>Helyiség megnevezése/azonosítója:</u>	
<u>Helyiségben üzemeltetett röntgenberendezések száma:</u>	
<u>Szükséges minimális alapterület:</u>	
<u>Tényleges alapterület:</u>	
<u>Alapterület szabványnak való megfelelése:</u>	☐ <u>Megfelel az MSZ 824:2017 szabványnak.</u> ☐ <u>Eltérés 10%-nál nem nagyobb.</u> ☐ <u>Eltérés 10%-nál nagyobb.</u>
<u>Szükséges minimális legkisebb oldalméret:</u>	
<u>Tényleges legkisebb oldalméret:</u> (Az oldalméretet azon a vonalon kell mérni, amely átmegy a fókuszon és legalább az egyik oldalfalra merőleges.)	
<u>Legkisebb oldalméret szabványnak való megfelelése</u>	☐ <u>Megfelel az MSZ 824:2017 szabványnak.</u> ☐ <u>Eltérés 10%-nál nem nagyobb.</u> ☐ <u>Eltérés 10%-nál nagyobb.</u>
<u>Szükséges minimális belmagasság</u>	<u>2,65 m</u>
<u>Tényleges belmagasság</u>	
<u>Belmagasság szabványnak való megfelelése</u>	☐ <u>Megfelel az MSZ 824:2017 szabványnak.</u> ☐ <u>Eltérés 10%-nál nem nagyobb.</u> ☐ <u>Eltérés 10%-nál nagyobb.</u>

Országos Atomenergia Hivatal

Jogi szabályozás célja

1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról

„Az Országgyűlés

tekintettel arra, hogy az atomenergia békés célú alkalmazása az ipar, a mezőgazdaság, az egészségügy és a tudományos kutatások számos területén elősegíti az emberiség életfeltételeinek javítását,

figyelembe véve azonban, hogy **rendeltetéstől eltérő alkalmazása károsíthatja az ember és az élővilág egészségét, illetve a természeti környezetet,**

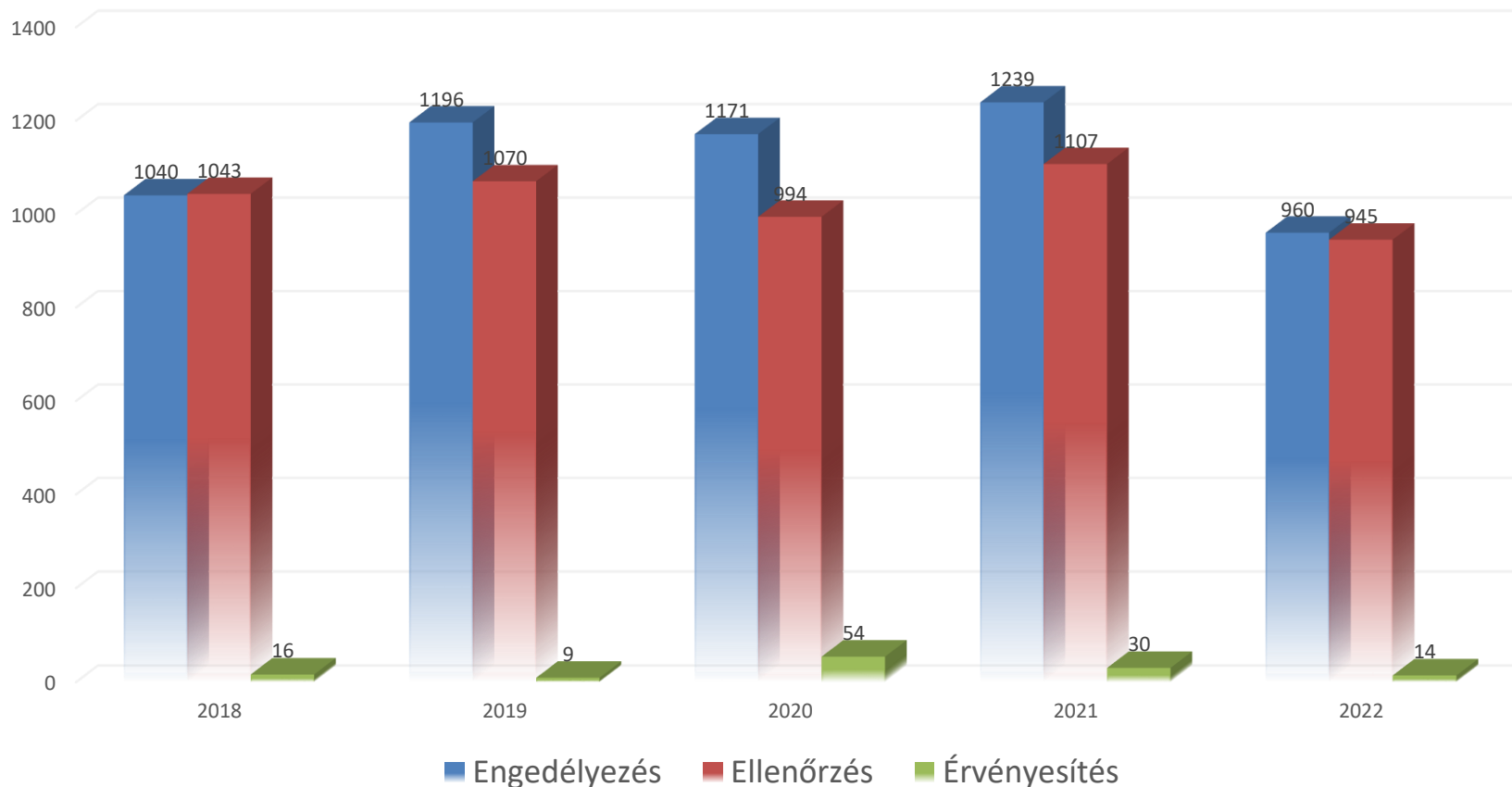
annak érdekében, hogy **az atomenergia alkalmazása által okozott kockázat ne legyen nagyobb, mint más tevékenységek társadalmilag elfogadott kockázata,** és a biztonsági követelmények betartását a nemzetközi előírásokkal is összhangban álló hazai szabályozás biztosítsa,

a lakosságnak és a környezetnek az ionizáló sugárzás káros hatásai elleni védelméről, valamint az atomenergia alkalmazásának szabályozásáról, az ezekkel összefüggő engedélyezési eljárásról, e téren a hatóságok és az atomenergiát alkalmazók alapvető feladatairól, kötelezettségeiről a következő törvényt alkotja”

Hazai sugárvédelmi szakmai közösség együttes felelőssége

- COUNCIL DIRECTIVE 2013/59/EURATOM – egyfajta „szabad kéz” a tagországoknak
- Az **OAH feladata** a kapott visszajelzések alapján a felügyeleti rendszer fenntartása és szükség esetén konstruktív módosítása – pl. az engedélyezési eljárások egyszerűsítése
- A **szakértők feladata** a jogszabályi előírásoknak való megfelelés szakmai szempontú biztosítása, valamint visszajelzés a sugárvédelmet érintő módosítási javaslatokról
- **Szakmai szervezetek feladata** a nemzetközi sugárvédelmi „trendek” továbbítása a hazai szakmai szereplők részére, szakértői szintű véleményezés és kontroll.

OAH felügyeleti tevékenysége számokban

Hatósági felügyelet utolsó (utáni) lépései

Atv 15. § (2)

Az atomenergia-felügyeleti szerv az **e törvény vagy** az e törvény végrehajtására kiadott **jogszabály megsértése**, valamint az e törvény vagy az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály alapján kiadott **határozatában foglaltak betartásának elmulasztása** esetén az engedélyest, továbbá a 17. § (2) bekezdés 20-22. pontja szerinti, az atomenergia-felügyeleti szerv hatáskörébe tartozó ügyekben adatszolgáltatásra kötelezettet **bírság megfizetésére kötelezheti.**

Btk 252. §

(1) Aki az atomenergia alkalmazásához szükséges **engedély megszerzése érdekében a döntésre jogosult szervet vagy személyt megtéveszti**, bűntett miatt **egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel** büntetendő.

(2) Aki az atomenergia alkalmazásával kapcsolatos **bejelentési kötelezettségét elmulasztja**, **három évig terjedő szabadságvesztéssel** büntetendő.

Országos Atomenergia Hivatal

